

Motion till riksdagen 2021/22:3812

av Louise Meijer (M)

En ny jobbpolitik – inför mål för självförsörjning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett självförsörjningsmål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mäta och följa upp självförsörjningsgrad och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag går den stora politiska skiljelinjen i den ekonomiska politiken mellan de som har ett jobb och de som inte har ett jobb. Stora grupper står just nu utan arbete och självförsörjning. Istället försörjs de av bidrag finansierade av personer som arbetar. Flera blir aldrig någonsin självförsörjande utan försörjs under hela sin tid och sitt liv i Sverige av endast bidrag. Det utgör naturligtvis en väldigt stor belastning för Sveriges löntagare att både försörja sig själva och även arbetsföra människor. Därtill ska löntagarnas skatter också försörja välfärd så som skola, sjukvård och omsorg för dem själva men också för personer som aldrig någonsin betalar in till välfärden. Regeringens jobbpolitik styr inte mot att förändra detta.

Sveriges jobbpolitik har traditionellt sett utgått från arbetslösheten och sysselsättningen hos befolkningen. Det är dessa två mått som används för att mäta befolkningens aktivitet men de är dock inte helt rättvisande. Både arbetslösheten och sysselsättningen utgår nämligen från arbetskraften. Till arbetskraften hör personer som är i arbetsför ålder, det vill säga mellan 15 och 74 år, och som är sysselsatta eller arbetslösa. Det finns kategorier som inte räknas till arbetskraften, till exempel heltidsstuderande, pensionärer och långtidssjuka. En student som inte söker jobb är varken sysselsatt eller arbetslös och ingår därför inte i arbetskraften. Om studenten skulle söka sommarjobb räknas den dock som arbetslös under tiden för jobbsökande. Hur man definierar arbetskraften påverkar således hur många som räknas som arbetslösa.

Arbetslösheten är ett mått på antalet arbetslösa och andelen arbetslösa av arbetskraften. Arbetslösa omfattar personer som är utan arbete men som både sökt arbete den senaste tiden och som kan börja arbeta inom en kort tid. Sysselsättning är det andra måttet som ofta används. Sysselsättning mäts genom att Statistiska centralbyrån mäter om en individ var sysselsatt under minst en timme under november månad.

Problemen med både arbetslöshets- och sysselsättningsmåten är att de inte avspeglar relevanta mått på ekonomisk aktivitet bland befolkningen. Antalet och andelen arbetslösa styrs av hur många som ingår i mätgruppen, alltså arbetskraften. Om många står utanför arbetskraften blir arbetslöshetsmättet inte relevant eftersom det inte speglar hur många som egentligen står utan arbete trots att de är arbetsföra. Vad avser sysselsättningsstatistiken ger inte heller denna en rättvisande bild av hur många som faktiskt försörjer sig själva. Det krävs enbart att du arbetat under en timme för att räknas som sysselsatt. I grupper där arbetsmarknadsanknytningen är svag kan det vara stor skillnad mellan att räknas som sysselsatt och om du faktiskt heltidsarbetar och försörjer dig själv.

Sveriges jobbpolitik måste utgå från hur många som är självförsörjande och därmed nettobetalar till välfärden. Därför bör det införas ett självförsörjningsmål och självförsörjningen måste börja mätas och följas upp.

Louise Meijer (M)